

Zaaknummer: 2024-203960

Uw kenmerk:

Behandeld door: T. Rodenhuis

Onderwerp: Raadsvraag Minimaregelingen
in Fryslân

Datum: 1 oktober 2024

Bijlagen: 0

Geachte heer/mevrouw ,

RAADSVRAAG	
Vraag	van: de fractie van CDA Waadhoeke aan: het college van burgemeester en wethouders d.d.: 9 september 2024 vorm: schriftelijk
Inhoud	<u>Onderwerp: Minimaregelingen in Fryslân</u> <u>Vraag:</u> De fractie van CDA Waadhoeke heeft de volgende vragen aan het college: 1. Komt het aantal regelingen in Waadhoeke, zoals is neergelegd in de bijlage van het onderzoek, overeen met de realiteit? 2. Kan het college doorberekenen wat de huishoudens (net zo gedifferentieerd naar de vijf typen zoals in het rapport van het PBF) in Waadhoeke, op basis van de in Waadhoeke geldende minimaregelingen, ontvangen? 3. Krijgt in Waadhoeke ieder minima-huishouden waar zij recht op heeft? 4. Zo nee, heeft de organisatie in beeld welk huishouden wat misloopt? 5. Is het college het eens met de stelling (bladzijde 24, onderzoek) dat de minimaregelingen voor alle gemeenten gelijk moeten zijn? Toelichting:

adres

Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres

Postbus 58
8800 AB Franeker

online

www.waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

telefoon

(0517) 380 380

	De fractie van CDA-Waadhoeke heeft kennisgenomen van het rapport van het PBF over de verschillen en overeenkomsten met betrekking tot minimaregelingen in Fryslân. Een van de uitkomsten van het rapport is dat de impact van deze minimaregelingen nogal verschilt in de provincie. Aan de hand van vijf voorbeeldhuishoudens is bij een viertal gemeentes een schatting gemaakt van wat de financiële impact zou zijn van de verschillen tussen de regelingen. De maximale verschillen in financiële impact voor huishoudens die hieruit naar voren zijn gekomen variëren van €445 tot €1824 per huishouden per jaar. ¹
Reactie college (raad)	1. Komt het aantal regelingen in Waadhoeke, zoals is neergelegd in de bijlage van het onderzoek, overeen met de realiteit? Tabel 2 op pagina 11 van het rapport ‘Minimaregelingen in de achttien Friese gemeenten’ geeft geen volledig overzicht van het aantal minimaregelingen in de gemeente Waadhoeke. In het overzicht ontbreken de volgende regelingen: • Bijdrage Babyspullen (gratis eenmalig babypakket) • Vergoeding kinderopvang SMI (Sociaal medische indicatie) • De vergoedingen van SAM& voor alle kinderen (samenvoeging van Stichting Leergeld, Stichting Jarige Job en Jeugdfonds Sport en Cultuur) • Kindpakket Thuis (als uiterste vangnet ingezet door gebiedsteam, bijvoorbeeld als vergoeding SAM& niet mogelijk blijkt; vergoeding voor bijvoorbeeld kleding, schoenen, fiets) • Participatiefonds (als uiterste vangnet ingezet door gebiedsteams) • Extra geld bij parttime werk en uitkering (inkomstenvrijlating) • Premie Proefplaatsing (een beloning bij het afronden van een onbetaalde proefperiode bij een werkgever) • Collectieve zorgverzekering AV Frieso • Energietoeslag • Kwijtschelding gemeentelijke belastingen • Maximale vrijlating giften (€ 1200 per jaar) 2. Kan het college doorberekenen wat de huishoudens (net zo gedifferentieerd naar de vijf typen zoals in het rapport van het PBF) in Waadhoeke, op basis van de in Waadhoeke geldende minimaregelingen, ontvangen? Zie onderstaand overzicht voor de berekening tegemoetkoming voorbeeldhuishoudens voor de gemeente Waadhoeke. Wij willen daarbij het volgende opmerken: • Regelingen waarvan de hoogte afhankelijk is van de specifieke situatie zijn aangemerkt als ‘variabel’; daar is dus geen bedrag voor berekend. Dat maakt dat de optelling van de regelingen een <u>minimaal totaal</u> betreft. • De Bijdrage babyspullen, Kindpakket, Participatiefonds, Vrijlating giften, Individuele Studietoeslag, Vergoeding kinderopvang en de Premie proefplaatsing zijn niet in onderstaande tabel opgenomen omdat deze niet relevant zijn voor de specifieke cases.

¹ Bron: [Versillen en overeenkomsten minimaregelingen Friese gemeenten - Planbureau Fryslân \(planbureau.fryslan.nl\)](https://planbureau.fryslan.nl/versillen-en-overeenkomsten-minimaregelingen-friese-gemeenten)

Huishoudtypes volgens onderzoeksrapport:

1. Eenoudergezin + één kind van twee jaar, inkomen 100% van het sociaal minimum
2. Eenpersoonshuishouden jonger persoon, inkomen 105% van het sociaal minimum
3. Eenpersoonshuishouden ouder persoon, inkomen 110% van het sociaal minimum
4. (Echt)paar + twee kinderen van drie en zes jaar, inkomen 120% van het sociaal minimum
5. (Echt)paar vanaf AOW-leeftijd, inkomen 130% van het sociaal minimum

WAADHOEKE		Voorbeeldhuishouden				
Minimaregelingen	Tegemoetkoming per persoon en per jaar	1	2	3	4	5
Individuele inkomens toeslag	Alleenstaande: € 295					
	Alleenstaande ouder: € 380	€ 380	€ 295			
	Samenwonenden: € 422					
Bijzondere bijstand	variabel					
Compensatie eigen risico	€ 100	€ 100				
Collectieve zorgverzekering AV Frieso	€ 297	€ 297	€ 297	€ 297	€ 594	€ 594
Energietoeslag 2023	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
Volwassenenfonds sport en cultuur	€ 300	€ 300	€ 300	€ 300	€ 600	
(Sam& voor alle kinderen) Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld	€ 600 (gemiddeld) (conform onderzoek)	€ 600			€ 1.200	
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	variabel					
Energiecoach en energiebesparende maatregelen	variabel					
Extra geld bij parttime werk en uitkering (inkomstenvrijlating)	variabel					
	Totaal minimaal	€ 2.977	€ 2.192	€ 1.897	€ 3.694	€ 1.894

3 en 4:

Krijgt in Waadhoeke ieder minima-huishouden waar zij recht op heeft? En zo nee, heeft de organisatie in beeld welk huishouden wat misloopt?

Het bereik met generieke regelingen (een voorziening voor een eenduidige doelgroep) ligt doorgaans onder de vooraf geschatte omvang van de doelgroep. Voor niet-generieke regelingen is de omvang van de doelgroep vooraf moeilijk te definiëren omdat voorwaarden per regeling verschillen en het recht op een regeling altijd afhankelijk is van de persoonlijke situatie van de inwoner. Ook is het uiteindelijke gebruik afhankelijk van de inwoner zelf, die een regeling moet (willen) aanvragen.

Gemeente (gebiedsteams) en de Dienst besteden via dossieronderzoek en in gesprekken met inwoners veel aandacht aan het bereiken van minimahuishoudens en het verhogen van het gebruik van regelingen. Er wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties zoals Humanitas en Schuldhulpmaatje die via spreekuren en huisbezoeken veel mensen bereiken. Vanuit Vroegsignalering komen gebiedsteammedewerkers achter de voordeur bij inwoners met betalingsachterstanden. Ook dan wordt gewezen op aanvullende inkomens- en minimaregelingen. In de uitvoering van het beleidskader Bestaanszekerheid wordt gezocht naar de mogelijkheden om het bereik te bevorderen.

Daarnaast zijn er de volgende terugkerende acties om het bereik te vergroten:

- *Jaarlijkse folder met alle minimaregelingen*

	De Dienst ontwikkelt ieder jaar een folder met alle minimaregelingen. Deze folder gaat naar alle bij de Dienst bekende minima, waaronder inwoners die eerder van een regeling gebruik hebben gemaakt. De folders worden onder andere in het gemeentehuis, bij gebiedsteams, bewindvoerders, woningbouwverenigingen en bibliotheken verspreid. • <i>Advertenties huis-aan-huis-bladen en informatie via socials</i> Ieder jaar publiceert de Dienst een paginagrote advertentie in de lokale huis-aan-huisbladen met een overzicht van alle beschikbare minimaregelingen in Noardwest-Fryslân. • <i>De Opwegwijzer</i> De website van de Dienst bevat de link https://www.sozawe-nw-fryslan.nl/opwegwijzer/. Met het invullen van een paar vragen krijgt de inwoner een overzicht van regelingen waar hij of zij mogelijk voor in aanmerking komt. • <i>Financieel Fit-gesprekken</i> Met alle inwoners die vanuit de uitkering gaan werken of studeren gaat de Dienst een gesprek aan over de veranderende financiële situatie, en de regelingen waarvoor de inwoner dan in aanmerking komt. Vanaf 2025 nodigt de Dienst ook inwoners die langdurig bijstand ontvangen en geen perspectief op uitstroom hebben, periodiek uit voor zo'n gesprek. Zodat zij ook optimaal gebruik maken van de beschikbare regelingen. 5. Is het college het eens met de stelling (bladzijde 24, onderzoek) dat de minimaregelingen voor alle gemeenten gelijk moeten zijn? Vorig jaar constateerde de landelijke Commissie Sociaal minimum dat de bestaanszekerheid van veel Nederlanders onder druk staat. De commissie stelt dat de eerste stap in het herstel moet zijn dat <u>landelijke</u> regelingen toereikend moeten zijn voor het merendeel van de mensen met een inkomen op het sociaal minimum. Met goed zicht op wat nodig is, moet de rijksoverheid meer voorzieningen centraal regelen. Compensatie via lokale minimaregelingen, zoals gemeenten nu genoodzaakt zijn te doen, kan de ongelijkheid tussen mensen die het toch al moeilijk hebben, vergroten. Het appèl op de Rijksoverheid om te blijven voorzien in voldoende bestaanszekerheid voor alle inwoners is daarom onverminderd groot. Het onderhavig onderzoek biedt een genuanceerde beschouwing op bovenstaande stelling. De handelingsperspectieven (pagina 25) zijn goede aanbevelingen. Gemeente Waadhoeke participeert in een provinciaal overlegorgaan, waarin kennisdeling en onderzoek centraal staan. Armoedebelief wordt ook geagendeerd in de VFG-commissie Werk en Inkomen. Zoals in het door u vastgestelde beleidskader Bestaanszekerheid is aangegeven, is het van belang lokale ruimte voor maatwerk te houden en het aanbod van regelingen en voorzieningen zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk te houden. Dat is een belangrijk speerpunt in de implementatie van het beleid.
--	---

Bijlage:

1.Onderzoek Minimaregelingen in de 18 Friese gemeenten, Planbureau Fryslân, september 2024